

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГЫГ МАГАДЛАН ИТГЭМЖЛЭХ ШАЛГУУРЫН ҮЗҮҮЛЭЛТЭЭР ӨӨРИЙН ҮНЭЛГЭЭ ХИЙХ, ТАЙЛАН БИЧИХ ЗӨВЛӨМЖ

Эрүүл мэндийн байгууллагыг магадлан итгэмжлэх шалгуур үзүүлэлтээр хийх өөрийн үнэлгээний зорилго нь тухайн эрүүл мэндийн байгууллага үйл ажиллагаа болон тусламж, үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдалд дүн шинжилгээ хийж, магадлан итгэмжлэлд бэлтгэхэд оршино.

Магадлан итгэмжлэх шалгуур үзүүлэлтээр өөрийн үнэлгээ хийх нь тухайн байгууллага, хамт олон үйл ажиллагаандаа байгаа давуу, сул тал болон тусламж үйлчилгээний чанарыг сайжруулахад шаардлагатай асуудлаа тодорхойлж, шийдвэрлэх арга замуудыг төлөвлөж, хэрэгжүүлэхэд ач холбогдолтой. Түүнчлэн эрүүл мэндийн байгууллагын тусламж, үйлчилгээний чанарыг сайжруулах болон магадлан итгэмжлэлд бэлтгэх үйл ажиллагаанд ямар хугацаанд, ямар ажлыг хариуцан гүйцэтгэхийг төлөвлөн хүн бүрийн оролцоог хангаж хариуцлагыг дээшлүүлдэг.

Ингэснээр өмнөх магадлан итгэмжлэгдсэн үетэй харьцуулахад ахиц дэвшил гарч, энэ нь өөрийн үнэлгээний тайланд тодорхой туссан байх шаардлагатай.

Эрүүл мэндийн байгууллага нь магадлан итгэмжлэх шалгуур үзүүлэлтийг судалж, шалгуур үзүүлэлт бүрээр үйл ажиллагаандаа дүн шинжилгээ хийнэ. Өмнө нь магадлан итгэмжлэгдсэн эрүүл мэндийн байгууллага нь итгэмжлэлийн хугацаанд чанарын хөгжлийн хөтөлбөр боловсруулан хэрэгжүүлж, чанар сайжруулах ажлыг тасралтгүй явуулсан байна. Анх удаа магадлан итгэмжлэлд орох байгууллагууд нь магадлан итгэмжлэлд бэлтгэх, тусламж үйлчилгээний чанар сайжруулах үйл ажиллагааны төлөвлөгөө боловсруулж хэрэгжүүлнэ.

- Эрүүл мэндийн сайдын 2014 оны 1 дүгээр сарын 08-ны өдрийн “Эрүүл мэндийн байгууллагыг магадлан итгэмжлэх шалгуур үзүүлэлт батлах тухай” 07 тоот тушаалын хавсралтаар дараах шалгуур үзүүлэлтүүд батлагдсан. Үүнд:
 1. Төв эмнэлэг, тусгай мэргэжлийн төв, бүсийн оношлогоо, эмчилгээний төв, түүнтэй адилтгах хувийн хэвшлийн эмнэлгийг магадлан итгэмжлэх шалгуур үзүүлэлтүүд;
 2. Нэгдсэн эмнэлэг, нийгмийн эрүүл мэндийн төв, түүнтэй адилтгах хувийн хэвшлийн эмнэлгийг магадлан итгэмжлэх шалгуур үзүүлэлтүүд;
 3. Сум дундын эмнэлгийг магадлан итгэмжлэх шалгуур үзүүлэлтүүд;
 4. Сум, тосгоны эрүүл мэндийн төвийг магадлан итгэмжлэх шалгуур үзүүлэлтүүд;
 5. Өрхийн эрүүл мэндийн төвийг магадлан итгэмжлэх шалгуур үзүүлэлтүүд;
 6. Сувиллыг магадлан итгэмжлэх шалгуур үзүүлэлтүүд.

Шалгуур үзүүлэлтийн бүтэц

Эрүүл мэндийн байгууллагыг магадлан итгэмжлэх шалгуур үзүүлэлт нь 3 бүлэгтэй.

Бүлэг 1. Удирдлага, бүтэц, зохион байгуулалт

Бүлэг 2. Тусламж, үйлчилгээний технологийн мөрдөлт:

А.Нийтлэг шалгуур үзүүлэлтүүд: Бүх эрүүл мэндийн байгууллагад хамаарна.

Б.Өвөрмөц шалгуур үзүүлэлтүүд: Тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээнд бичигдсэн үйл ажиллагааны чиглэл, төрөл тус бүрээр үзүүлж буй тусламж үйлчилгээнд хамаарах шалгуур үзүүлэлтээр үнэлнэ.

Бүлэг 3. Эрүүл ахуйн нөхцөл, халдварын сэргийлэлт, хяналт, техникийн үйлчилгээ

1. Эрүүл ахуйн нөхцөл, халдварын сэргийлэлт, хяналт
2. Техникийн үйлчилгээ.

Байгууллага нь магадлан итгэмжлэлд бэлтгэх, өөрийн үнэлгээний тайланг бичихдээ энэхүү гарын авлагыг ашиглана.

Магадлан итгэмжлэх шалгуур үзүүлэлтээр өөрийн үнэлгээг хийхэд:

1. Байгууллага нь тусламж үйлчилгээний шатлал, байгууллагын нэршлийг үндэслэн өөрийн байгууллагад хамаарах магадлан итгэмжлэх шалгуур үзүүлэлтүүдийг сонгож үнэлгээ хийнэ. Үүнд:

-Төв эмнэлэг, тусгай мэргэжлийн төв, бүсийн оношлогоо, эмчилгээний төв, нэгдсэн эмнэлэг, нийгмийн эрүүл мэндийн төв (аймаг, дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг, эрүүл мэндийн төв, амаржих газар), сум дундын эмнэлэг, сум, тосгон, өрхийн эрүүл мэндийн төвүүд нь байгууллагын нэршлийн дагуу хамаарах шалгуур үзүүлэлтүүдээр;

-Улсын хэмжээнд тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх тусгай зөвшөөрөл бүхий хувийн хэвшлийн эмнэлэг нь “Төв эмнэлэг, тусгай мэргэжлийн төв, бүсийн оношлогоо, эмчилгээний төв, түүнтэй адилтгах хувийн хэвшлийн эмнэлгийг магадлан итгэмжлэх шалгуур үзүүлэлтүүдээр;

-Аймаг, нийслэлийн хэмжээнд тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх тусгай зөвшөөрөл бүхий хувийн хэвшлийн эмнэлэг нь “Нэгдсэн эмнэлэг, нийгмийн эрүүл мэндийн төв, түүнтэй адилтгах хувийн хэвшлийн эмнэлгийг магадлан итгэмжлэх шалгуур үзүүлэлтүүдээр;

-Улсын хэмжээнд болон аймаг, орон нутагт жилийн турш үйл ажиллагаа явуулдаг рашаан сувилал, сувилал нь “Сувиллын цогцолбор, сувиллын газрыг магадлан итгэмжлэх шалгуур үзүүлэлтээр;

- Жилийн турш ажилладаггүй аймаг, орон нутгийн рашаан сувилал, сувилал нь “Улирлын үйл ажиллагаатай сувиллыг магадлан итгэмжлэх шалгуур үзүүлэлтүүдээр тус тус үнэлгээ хийнэ.

2. Байгууллага нь мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлд бичигдсэн тусламж, үйлчилгээний чиглэл, төрөл бүрээр шалгуур үзүүлэлтэд заагдсан үзүүлэлт бүрээр үнэлгээ хийнэ.
3. Өөрийн үнэлгээний тайланд магадлан итгэмжлэлийн хугацаанд хийсэн үйл ажиллагааг нэгтгэн дүгнэж бичнэ.
4. Үнэлгээг багаар хийнэ. Өөрийн үнэлгээ нь тухайн байгууллагын үйл ажиллагаа, тусламж үйлчилгээний чанарыг бүхэлд нь харуулдаг тул үнэлгээг зөвхөн удирдах ажилтан, чанарын алба/багийн гишүүд бус эмнэлгийн ажилтнуудыг оролцуулан хамтран хийж, тайланг бичнэ.

5. Өөрийн үнэлгээ үнэн зөв, бодитой байна. Шалгуурын үзүүлэлт бүрээр тайлбарыг бичих ба тухайн үйл ажиллагаатай холбоотой үнэн зөв, бодит мэдээ, мэдээллийг цуглуулан дүн шинжилгээ хийж, нэгтгэн дүгнэж бичнэ.
6. Өөрийн үнэлгээний тайланг товч, тодорхой бичнэ. Шалгуурын үзүүлэлтийн тайлбарт тухайн асуудлын хүрээнд хийсэн ажлын зорилго, зохион байгуулсан үйл ажиллагаа, гарсан зардал, ажлын үр дүнг тоо, баримтад тулгуурлан тодорхой бичнэ. Тухайн үйл ажиллагааг бүрэн гүйцэтгэж, үр дүн гарсан бол шалгуурыг хангасан гэж үнэлнэ.
7. Өөрийн үнэлгээнд ЭМЯ-ны цахим хуудас (Ил тод байдал булан) дах “Эрүүл мэндийн байгууллагыг магадлан итгэмжлэх үйл ажиллагаа” буланд байршуулсан үнэлгээ хийх оноо тавьсан шалгуур үзүүлэлтүүдийг ашиглана. Байгууллага нь тухайн шалгуур үзүүлэлтийг үнэлэх оноог өөрчлөн үнэлж болохгүй.
8. Өөрийн үнэлгээний тайланд үнэлгээний багийн гишүүд гарын үсэг зурах ба мөн тухайн байгууллагын дарга, захирал гарын үсэг зурж баталгаажуулна.
9. Өөрийн үнэлгээний тайланг А4 хэмжээтэй цаасан дээр Arial үсгийн фондоор, үсгийн өндөр 11, 12-оор бичих ба хэвтээ хэлбэртэй байна.
10. Байгууллага нь магадлан итгэмжлэх шалгуур үзүүлэлтийг бүрэн хангасан гэж үзвэл магадлан итгэмжлүүлэх хүсэлтээ гаргана.

Шалгуур үзүүлэлтээр үнэлгээний тайлбар бичих жишээ:

Үнэлэх чиглэл 3:

Тусламж үйлчилгээний чанарын удирдлага

Шалгуур үзүүлэлт 3.6. Үйлчлүүлэгчдээс сэтгэл ханамжийн судалгааг тогтмол авч, дүн шинжилгээ хийж, эргэн мэдээлдэг байх.

Үнэлгээний тайлбар: Эмнэлэгт үйлчлүүлсэн үйлчлүүлэгчдээс (амбулатори болон хэвтүүлэн эмчлэх тасаг, нэгж тус бүрээр) авсан сэтгэл ханамжийн судалгаанд дүн шинжилгээ хийнэ. Судалгаа авсан үйлчлүүлэгчдийн тоо ба судалгааны арга, хэлбэр (асуумж авах, ярилцлага хийх гэх мэт), судалгаанд хийсэн дүн шинжилгээ, дүгнэлтэд үндэслэн авсан арга хэмжээ, үр дүн, судалгааны нэгдсэн дүгнэлт, эргэн мэдээллийн талаар товч, тодорхой бичсэн байна.

Судалгааны дүгнэлтийг гаргахдаа хэдэн хүнээс, хэдэн асуумжаар судалгаа авснаас эерэг, сөрөг хариултын тоо (хувь), сэтгэл ханамжгүй байгаа ямар асуудал гарсныг нэгтгэн, ямар арга хэмжээ зохион байгуулж, ямар үр дүнд хүрснийг бичсэн байна.

Үнэлгээ: Үйлчлүүлэгчдээс авсан сэтгэл ханамжийн судалгааны жил бүрийн үзүүлэлтийг харьцуулан үнэлж, сэтгэл ханамжийн эерэг хувь нэмэгдсэн бол шалгуур үзүүлэлтийг бүрэн хангасан гэж үнэлнэ.

Шалгуур үзүүлэлтийн үнэлгээ

Шалгуур үзүүлэлтийг бүрийг 100, 0 эсвэл 100, 50, 0 оноогоор үнэлнэ.

- Шалгуур үзүүлэлт бүрийг бүрэн хангасан бол тус бүрд 100 оноо өгөх ба онооны нийлбэрийн дундажаар тухайн үнэлэх чиглэлийн оноо гарна. Харин хувиар тооцож үнэлэх үзүүлэлтэд оноог тэр хэвээр авна.
- 100, 0 оноогоор үнэлгээ өгөх: шалгуур үзүүлэлтийг бүрэн хангасан бол 100 оноо, үзүүлэлтийг дутуу хангасан ба хангаагүй бол 0 оноогоор үнэлнэ.

- 100, 50, 0 оноогоор үнэлгээ өгөх: шалгуур үзүүлэлтийг бүрэн хангасан бол 100 оноо, үзүүлэлтийг хангах талаар арга хэмжээ авсан боловч үр дүн нь гараагүй бол 50 оноо, үзүүлэлтийн үр дүн гараагүй ба үзүүлэлтийг хангаагүй бол 0 оноо өгнө.
- Тухайн үзүүлэлтийг үнэлэхээр бичигдсэн оноог өөрчилж болохгүй.

Шалгуур үзүүлэлтийн үнэлгээний дүнг гаргахдаа эхлээд бүлэг тус бүрийн онооны дундажийг, дараа нь 3 бүлэг тус бүрийн онооны нийлбэрийг бүлгийн тоо (3)-нд хувааж эцсийн дүн (**дундаж хувь**) -г гаргана.

Жишээ нь: Сум дундын эмнэлгийг магадлан итгэмжлэх шалгуур үзүүлэлт
 бүлэг 1 – 6 чиглэл/29 шалгуур үзүүлэлттэй
 бүлэг 2 - 33 чиглэл/110 шалгуур үзүүлэлттэй
 бүлэг 3 - 12 чиглэл/65 шалгуур үзүүлэлттэй

Үнэлэх чиглэл бүрийн онооны нийлбэрийн дундажаар тухайн чиглэлийн оноог гаргана.

Тухайлбал: бүлэг 1-ийн 1.Байгууллагын удирдлага, манлайлал чиглэл 10 шалгуур үзүүлэлттэй. Үзүүлэлт бүрийг хангаж 100 өгсөн бол нийлбэр нь $1000 : 10 = 100$ оноо Хэрэв 1.5 дах шалгуур үзүүлэлтэд 50 оноо өгч бусад шалгуур үзүүлэлтэд 100 оноо өгсөн бол нийлбэр нь $950 : 10 = 95$ оноо болно.

Зарим шалгуур үзүүлэлт тухайн байгууллага (хувийн хэвшлийн эмнэлэг)-д хамаарахгүй бол тайлбарт хамаарахгүй гэж бичнэ. Харин шалгуурт байгаа үзүүлэлтээс аль нэг нь хамаарахгүй бол тухайн үзүүлэлтийг мөн хамаарахгүй гэж бичих ба оноо өгөхдөө хасаж үнэлнэ. Жишээ нь: 3 шалгуур үзүүлэлтийн 2 үзүүлэлт хамаарч байгаа бол тус бүрт 100 оноо өгсөн бол онооны дундажийг гаргахдаа хамаарахгүй үзүүлэлтийг хасаж ($200 : 2$ үзүүлэлт = 100 оноо) дүгнэнэ.

Харин эрүүл мэндийн байгууллага нь шалгуур үзүүлэлтэд тусгасан үйл ажиллагааг хэрэгжүүлээгүйн улмаас шалгуурыг хамаарахгүй гэж хасан дүгнэж болохгүй.

Шалгуур үзүүлэлтийн үнэлгээний дүнг доорх загвараар дүгнэнэ.

Байгууллагын өөрийн үнэлгээнд тухайн байгууллагын үнэлгээ хийсэн багийн дүнг, харин шинжээчид газар дээр нь очиж үнэлгээ хийсний дараа нэгдсэн дүнг тус тус хүснэгтэд бичнэ.

Шалгуур үзүүлэлтийн үнэлгээний дүн

Бүлэг	Шалгуур үзүүлэлтийн бүлэг	Байгууллагын өөрийн үнэлгээ			Шинжээчийн үнэлгээ		
		Үнэлгээний нийт оноо	Шалгуур үзүүлэлтийн тоо	Дундаж хувь	Үнэлгээний нийт оноо	Шалгуур үзүүлэлтийн тоо	Дундаж хувь
1.	Удирдлага, бүтэц, зохион байгуулалт						
2.	Тусламж үйлчилгээний технологийн						

	мөрдөлт						
3.	Эрүүл ахуйн нөхцөл, халдварын сэргийлэлт, хяналт, техникийн үйлчилгээ						
	Нийт дүн /хувиар/						

Байгууллагын үнэлгээ хийсэн баг:
/нэр, гарын үсэг/

Ахлагч:

Гишүүд: 1.
2.

Байгууллагын даргын гарын үсэг/Тамга

Шинжилгээ, үнэлгээ хийсэн:
... он ... сар ... өдөр

Шинжээчдийн баг:
/нэр, гарын үсэг/

Ахлагч:

Гишүүд: 1.
2.

Шинжилгээ, үнэлгээ хийсэн:
... он ... сар ... өдөр